

RONDHANGEN IN HET VISVLIETSE LEVEN

In deze serie volgt **MEER** mensen die hun geluk hebben gevonden in het Noorden. Jasja Nottelman en Harry Veenstra waren wereldberoemd in Utrecht. Toch trokken ze naar Visvliet.

TEKST MARIEKE VAN WILLIGEN
FOTO'S NIENKE MAAT

Visvliet. De zon valt over het eindeloze Groningse platteland. In de voormalige 'School met de Bijbel' midden in de dorpkern, wonen Jasja en Harry. Ze hebben er een succesvol centrum voor levensrust opgebouwd. „Het gaat niet om de stilte, maar om leven in het nu.”

Harry Veenstra (53) loopt net het plein op met twee Visvlietertjes van naar schat-

ting 3 jaar. Ze hebben gehoord dat er kuikens in de kippenren van De School zijn. Dat willen ze wel eens zien. Op eigen houtje zijn ze naar de school gewandeld. De moeder, verderop door het dorp lopend, zoekt op haar beurt de kinderen. „Bij ons, bij de kuikens”, wijst Jasja Nottelman (52), die ook toevallig in het dorp is. Zo gaat het hier in Visvliet, een dorp met nog geen 300 inwoners op de grens van Groningen en Friesland. Het laagdrempelige gemeenschapsleven. Iedereen kent elkaar. Visvliet is een soort Groningse kibboets. Dat is precies de reden dat Jasja en Harry vanuit Utrecht hier zijn komen wonen. Je zou het de kunst van het dorpsleven kunnen noemen.

Jasja was dominee in de Janskerk in Utrecht, in het hart van de stad. Ook was ze voorzitter van de Utrechtse Centrale Kerkenraad. Ze vervulde een spilfunctie, iedereen in de stad kende haar. Harry was websitebouwer, en dat is hij nog steeds. Met hun beide zoons woonden ze in IJsselstein, onder de rook van Utrecht. Toch begon het te kriebelen. Zeker bij Harry, die oorspronkelijk uit Noordhorn komt.

„Ik heb het naar mijn zin gehad in Utrecht, maar ik heb Groningen altijd gemist. Niet eens altijd bewust. Maar nu ik weer terug ben, voel ik dat ik hier hoor.” Waar 'm dat missen precies in zat, weet hij niet. „Ik vond het in ieder geval niet leuk dat iedereen in Utrecht zeurde over mijn accent. Hier is het gewoon normaal. Iedereen praat ja zo.” Hij merkt verschil in men-

taliteit in Groningen en Utrecht. „In Utrecht draait het leven vooral om werk. Hier in Groningen draait het om het leven in zijn geheel.” Ook Jasja ervaart rust in Visvliet. Die rust vormt de basis van hun levenskunstcentrum De School in Visvliet.

Tussen de platenverzameling van Harry drinken ze koffie. De collectie is immens, een heel klaslokaal vol. Van The Beatles tot Bach en alles daar tussenin. Het is gewoon zo gegroeid, Harry heeft zich nooit iets aangetrokken van de opkomst van de CD of later Spotify. Hij spaart vinylplaten en is dat stug blijven doen.

DE BLAUWE ENGEL

Ze kennen elkaar uit Groningen, van de studie theologie. De twee studenten ontmoetten elkaar voor het eerst op een theologenfeest dat niet van de grond kwam. Ze raakten in gesprek en besloten naar café De Blauwe Engel te gaan. Harry bracht Jasja die nacht naar huis. „Het is eigenlijk een klassiek afspraakjesverhaal”, blikte Harry terug. Ze bleven elkaar zien, tot Jasja een tijdje weg was.

„Na een jaar kwam ze terug en ik was blij”, vertelt Harry. „Ik zei: 'Wat leuk dat je er weer bent'. Dat soort dingen zeg ik normaal niet. Ik keek er zelf van op.” Ze gingen trouwen en Jasja raakte zwanger. In zwanegere toestand kreeg ze een baan als studentenpastor in de Janskerk in Utrecht. Ze woonden toen nog in Groningen, en Jasja pendelde heen en weer tussen Groningen en Utrecht, ook toen de oudste zoon geboren was.

„Een vreemde tijd”, herinnert ze zich. „Lag ik daar op een matje op de grond in een flat van een buitenwijk in Utrecht, terwijl mijn pasgeboren kind ergens anders was. 'Er klopt hier iets niet', dacht ik toen.” Ze vonden een huis op een hofje in IJsselstein en trokken naar Utrecht. Daar groeiden ook de zoons op. De oudste studeert inmiddels in Rotterdam, de jongste is mee-

>>

gegaan naar Visvliet.

Ergens in hun achterhoofd hadden ze samen het plan om ooit weer terug te gaan naar hun roots. Soms laaide dat plan op, soms leek het verder dan ooit. Bijvoorbeeld toen Harry op Funda ging kijken naar een huis voor zijn zoon in Rotterdam. Bij toeval stuitte hij op de school in Visvliet. Toen ze toevallig op bezoek waren bij vrienden in Zuidlaren, besloten ze een kijkje te nemen. Jasja: „Harry en ik hebben het er nog geen vijf minuten over gehad. We wisten gewoon dat we hier moesten zijn.”

Vanaf toen ging het in een stroomversnelling. Het huis in IJsselstein was inmiddels flink in waarde gestegen; de wind stond gunstig, alles zat mee. In anderhalve week was de zaak beklonken. Binnen de kortste keren vertrokken ze, hun vrienden in Utrecht met open mond achterlatend.

Voor Jasja begon het gependel opnieuw maar dan andersom, want ze was nog steeds voorzitter van de Utrechtse Centrale kerkenraad en dominee in de Janskerk.

Maar corona brak uit. „Klinkt gek, maar voor ons was dat gunstig. Ik kon vanuit huis werken”, vertelt Jasja. Op tafel liggen een paar minischilderijen. Het zijn miniatuurtjes, priegelkunstwerkjes, die Jasja maakt sinds ze in Visvliet woont. Het is een onontdekt talent dat boven kwam. „In Utrecht had ik er de tijd niet voor. Nu, hier in Groningen, wel.”

MEEDRAAIEN IN HET RITME

Het levenskunstcentrum De School heeft een tegendraads concept. Geen winstbejag, niet één van de vele stiltecentra die als paddenstoelen uit de grond schieten. „We zijn hier niet commercieel begonnen”, zegt Jasja. „We willen ruimte geven aan mensen die dat nodig hebben. Geld komt niet op de eerste plaats.”

Maar wat vinden mensen dan in De School? „De schoonheid van het dagelijkse leven”, legt Jasja uit. Klinkt vaag. Maar het wordt concreter: „Als je hier komt, leef en slaap je in De School. Overdag leer je te leven met wat er om je heen is. Meegaan met de stroom van het leven nu, letterlijk. Je zwemt in het riviertje. Je draait mee in het ritme, eet mee, kookt desgewenst, tuiniert als je dat wilt. Alles hoe het komt. Want altijd high speed voort gaan, dat helpt je niet.”

Harry knikt. „Mensen kijken te ver. ‘The sky is the limit’, zeggen ze. Maar ze vergeten hoeveel moois er om ze heen is. In De School leer je weer te kijken wat dichtbij is, in plaats van alleen maar ver vooruit.” Rondhangen in het leven, en waarderen wat er al is. Het lijkt een eenvoudig, maar gouden concept.

De moeder van Harry komt binnen, Mettje, een dame van 83. Samen met haar man woont ze ook in De School. De ouders van Harry hebben taken, zijn moeder is ‘hoofd linnenkamer’. Jasja: „We hebben hier nooit volle wasmanden.” De School heeft regelmatig gasten en het worden er steeds meer. Ze komen uit diverse windrichtingen. Mensen die willen nadenken, moeders met een kind, mensen in de rouw.

Je kunt ook naar de school met een gericht doel of verzoek, in overleg met Jasja en Harry. Tekstschrijven, schilderen,

en pas kwam er een groep uit een kerk in Groningen om te bezinnen. Jasja gebruikt haar pastorale skills als gasten die dat nodig hebben. „Dan wandel ik een eindje met ze langs de rivier en door het land. Mensen vinden het vaak fijn om met een dominee te praten. Een pastoraal gesprek is anders dan een gesprek met een psycholoog. Het is geen therapie. Het is bijvoorbeeld een gesprek over hoe je in het leven staat, of hoe je je leven betekenis kunt geven.” Ondanks dat Jasja dominee is, is de visie van De School niet per se christelijk. „Iedereen is hier welkom, en dat willen we graag zo houden”, zeggen ze eendrachtig.

Jasja hoeft inmiddels niet meer heen en weer te pendelen naar Utrecht, want ze heeft een baan gekregen als studententopastor in de Martinikerk in Groningen. In Visvliet wil ze geen dominee zijn. „Ze vroegen pas of ik hier wilde preken, maar dat heb ik niet gedaan. Ik heb geen zin in dat glazen huis van een dominee in Visvliet. Hier wil ik gewoon Jasja zijn, zonder dat mensen iets van me verwachten.”

GEEN BUITENSTAANDERS

Ook de jongste zoon heeft inmiddels een vriendenkring opgebouwd. „Dat ging heel makkelijk, jongeren uit de omgeving nodigden hem gewoon uit.” Het dorp accepteert iedereen zoals hij is. „We zijn hier geen buitenstaanders. We zijn meteen opgenomen in de dorpsgemeenschap.”

Dat geldt niet voor alle dorpen, weten ze, in sommige dorpen blijf je tot je dood een vreemde. Maar Visvliet is open. Jasja: „Er

wonen hier autochtonen en mensen van buiten, zoals ik. Ze doen er niet moeilijk over. Dat komt omdat hier van oudsher kleine ondernemers woonden, die gewend waren om te gaan met mensen overal vandaan.”

Iemand loopt de school binnen. „Moi, ik heb lupinezaden voor jullie meegenomen uit Noorwegen”, zegt de vrouw, terwijl ze een zakje omhoog houdt. „Groeit overal, want als iets in Noorwegen groeit, groeit het zeker in Visvliet.” De deur valt weer dicht. Jasja schenkt nog een thee in, Harry staat op om de kippen te voeren. De kunst van het dagelijkse leven.

• deschoolvisvliet.nl

Ken je nog mensen die vanuit andere delen van Nederland naar het Noorden zijn (teruggekomen) om daar iets op te zetten? Mail naar Marieke van Willigen via marieke@jurkenvanmaria.nl

We hebben het er nog geen vijf minuten over gehad, we wisten gewoon dat we hier moesten zijn

